

Styrelsen för Ölands Naturskyddsförening, krets av Svenska Naturskyddsföreningen, avger härmed följande verksamhetsberättelse för år 2017.

Styrelse och andra uppdrag

Styrelsen har under året haft följande sammansättning: Naja Magnusson (ordförande och medlemsansvarig), Jan Herrmann (vice ordförande), Anders Leander (kassör och kontaktperson), Börje Ekstam (sekreterare), Åsa Bodenmalm (Natur och Kultur redaktör) Gunnar Kvarnbäck (ledamot), Pav Johnsson (ledamot), Stina Nilsson (ledamot), Jon Tinnert (ledamot).

Övriga förtroendeuppdrag: Staffan Arvegård (representant i Årets Ölandsfotograf, tillika adjungerad i styrelsen), Lisa Tengö (projekt Ängsskötsel), Liselotte Wetterstrand Waldenström (projekt Naturnatten), Stefan Svenaeus (hemsidesansvarig), Urban Anjar (facebookansvarig och intern IT-konsult) och Bengt Andersson (ansvarig strandinventering för Håll Sverige Rent).

Staffan Arvegård var kretsens representant, och Jan Herrmann ersättare, i **Länsförbundets** styrelse. Jan Herrmann, Staffan Arvegård, Anders Leander och Eva Öberg var kretsens ombud vid **Länsstämman** i Kalmar 13 april. Staffan Arvegård deltog i **Rikskonferensen** i Skövde 12-14 maj, till vilken Jan Hn tillverkat bl.a. reklamskärmar. Staffan Arvegård och Jan Herrmann representerade kretsen vid **Regionala kretskonferensen** i Växjö 11-12 november. Pav Johnsson representerade kretsen vid **Station Linnés** årsmöte. Jan Herrmann representerade kretsen i styrelsen för **Ölands vattenråd**. Gunnar Kvarnbäck representerade kretsen i Aktionsgruppen mot fossilgasutvinning på Öland (**AMFÖ**).

Valberedning har varit Eva Öberg (sammankallande), Liselotte Wetterstrand Waldenström och Urban Anjar.

Digitala versioner av kretsens protokoll och arbetsmaterial **arkiveras** i kretsens mötesrum i Naturkontakt: <https://naturkontakt.naturskyddsforeningen.se/grupper/on-olands-naturskyddsforening/filebox/>

Medlemsantal

Som medlemmar i Ölands Naturskyddsförening räknas medlemmar i Svenska Naturskyddsföreningen som är bosatta eller har sitt säte på Öland samt övriga som valt att tillhöra kretsen. Under året 2017 hade kretsen 570 (567) medlemmar, varav 334 (334) fullbetalande och 236 (233) familjemedlemmar (föregående år inom parentes).

Revisorer

Under året har Gabriel Klingenstierna och Rolf Lindström varit revisorer. Sven-Olof Aleljung och Anders Marell har varit ersättare.

Verksamhet

Under året har **styrelsen** haft 4 protokollförda sammanträden; 12 januari på Ölands folkhögskola, 15 augusti hos Jan Hn i Färjestaden, 20 september hos Jan Hn i Färjestaden (ej beslutsmässigt men), då förberedande och sedan inkluderandes *per capsulam*-beslut 10 oktober, 14 december hos Jan Hn i Färjestaden.

Årsmötet hölls den 8 april på Ölands Folkhögskola i Torslunda, varvid Per Petersson, förut på Sveaskog, berättade om ”En vision om skogen”, 11 deltagare.

Vårprogrammet presenterades i Landborgen som skickades ut till alla fullbetalande medlemmar. Aktiviteterna presenterades på kretsens hemsida. Sommar- och höstprogrammet publicerades i skriften **Natur och Kultur på Öland**. Denna trycktes i 33 000 exemplar och distribuerades till hushåll, företag, bibliotek och turistanläggningar på Öland. Åsa Bodenmalm var ansvarig för produktion, annonsförsäljning och utgivning.

År 2014 utvecklade kretsen en helt ny **hemsida** (<http://oland.naturskyddsforeningen.se>), nu med utmärkt funktion med Stefan Svenaeus som redaktör. På hemsidan annonseras alla kommande aktiviteter, ibland även referat från dessa, vad som ”är på gång” från länsförbund och riks, samt de mycket uppskattade månadskrönikan, som skrivs av någon i styrelsen eller andra personer med engagemang i Ölands natur. Dessa handlade detta år om allt från vattenbristen på Öland, energianvändning och köttjurkonsumtion och pris, via barns naturintresse, jordstjärnor, giftfri lökodling, återbruk av husdetaljer, Alvarvandringar, det fantastiska gräset fårsvingel, jordens miljötilstånd, kunskaper om naturen, trädens betydelse, lokal och global hållbarhet, samt årets Ölandsfotograf. Mest lästa krönikan var juli månads ”Vandra på Stora Alvaret”, 288 besök, och ”Hur går det för vattnet på Öland”, 279 besök. De från starten 49 krönikorna visar ett genomsnitt på 114 besökare, en ökning med 32. Sammanlagt gjordes detta år 30 inlägg på hemsidan, vilket resulterade i 9 843 besök (från starten 42 601, på ca fyra år). Särskilt populära att läsa har varit ”Smultronställen” och ”Årets Ölandsfotograf”, 4 162 respektive 988 besök sedan start (2014).

Under 2017 gillade ÖN:s **Facebook**-grupp av 644 personer, en ytterligare ökning från 2016.

Naturvård – biologisk mångfald

Under vintern har **utfodring av vinterfåglar** i Beijershamn pågått till minne av Rigmor Bohm. Staffan Arvegård har ansvarat för matningsschema och anskaffande av foder, några närboende och vidtalade medlemmar (inkl. Staffan) har skött aktiviteten.

Fagning av Rune Jons äng 13 april, arrangerat tillsammans med Torslunda hembygdsförening Lisa Tengö ansvarade, 10-tal deltagare.

Vårtecken 17 april, längs Linnéstigen vid Station Linné. Stefan Svenaeus och Lisa Tengö ledde, ca 30 deltagare.

Bokens dag 25 april besöktes av Karin Bojs, som på Borgholms stadsbibliotek berättade om sina böcker om våra, och särskilt sina, europeiska anfäder. Cirka 70 åhörare.

Skådarskolans Gökotta 20 maj, i samarbete med naturum Ottenby och ÖOF, familjeaktivitet, 15 deltagare.

Strandinventering för Håll Sverige Rent tre gånger under året, vid Kårehamn, standardiserad insats, ansvarig Bengt Andersson.

Naturnatten 5 juni, med aktiviteter vid Gråborg från kl. 18.00 till ca 22.30. Årets upplaga lockade sammanlagt 92 deltagare, och innehöll ett varierat program; ängsblommor, Ölands groddjur med Susanne Forslund, Skådarskolan, smådjur i vatten, info om Ölands vattenråd med barnaktivitet, närproducerad mat, tipspromenad, musik av gruppen Peter och Wilmer. Kvällen avslutades med nattflygande insekter på lakan med Pav Jonsson och fladdermuslyssning med Cecilia Wide. Årets Ölandsfotograf Jan-Michael Breider presenterades av Staffan Arvegård (se nedan), som även offentliggjorde temat för 2017 års

tävling; ”Öländska möten”. Naturnatten organiserades av Liselotte Wetterstrand Waldenström, till vilken riktades ett stort tack för allt arbete. Lokalpressen rapporterade.

De vilda blommornas dag 18 juni genomfördes vid Vickleby, av Åsa Bodenmalm, och samlade 22 deltagare.

Årets Ölandsfotograf vernissage 1 juli på Ölands turistbyrå i Borgholm. Tävlingen ”Årets Ölandsfotograf” är ett samarrangemang mellan Ölands Naturskyddsförening, Ölandsbladet, Ölands skördefest och Ölands turistbyrå. I projektgruppen har ingått Staffan Arvegård (projektledare), Maria Wiell, Tommie Skoog och Staffan Smedfors. Bland 21 bidrag på temat ”Ölands vatten” utsågs Jan-Michael Breider till Årets Ölandsfotograf 2017, vilket tillkännagavs i samband med naturnatten 5 juni. I juryn ingick Maria Wiell, Staffan Arvegård, Tommie Skoog och Staffan Smedfors. Efter vernissagen 1 juli, som samlade 29 deltagare, på Ölands turistbyrå i Borgholm hängde utställningen med vinnarens tolv bidrag under juli. Den har under augusti visats på Naturum Ottenby och under september i årets ölandsby Vickleby. Diplom, prissumman 10 000 kr. samt vandringspriset, en kamera i glas, utdelades i samband med invigningen av skördefesten i Vickleby 27 september. I samband med utställningarna och en presentation i Ölandsbladet samt på Ölandsbladets hemsida har en av bilderna utsetts till årets bild genom allmänhetens omröstning. Aktuell information om tävlingen finns på Ölands Naturskyddsförenings, Ölands skördefests, Ölandsbladets och Turistbyråns webbplatser. Information om tävlingen har spritts bland annat på Facebook och i Ölandsbladet. Temat för 2018 års version av Årets Ölandsfotograf är ”Öländska möten”. Bidrag ska skickas senast 30 april 2018 till Jan Herrmann.

Slåtter av Rune Jons äng 16 juli, ett samarrangemang med Torslunda Hembygdsförening, lockade ca 15 personer; Lisa Tengö samordnade.

Naturfestival i Kastlösa 12 augusti. Staffan Arvegård arrangerade naturfestivalen med hjälp av medlemmar i Naturfotograferna. Bildvisning av flera medlemmar i Naturfotograferna, Hans Kongbäck, Ulf Westerberg, Ulf Jonasson och Karlo Pesjak. Staffan Arvegård och Maria Wiell avslutade bildvisningarna med att berätta om arbetet med sin bok ”Ögonblick – en bild, en tanke”. Alla bildvisare ställde upp ideellt och det ekonomiska överskottet gick till Ölands Naturskyddsförening. För intresserade besökare på festivalen ordnades en fototävling med fina bokpriser. Festivalen besöktes av 48 personer.

Miljöfrågor

Solceller söndag 9 april, studiebesök hos Christer Svensson i Bjärby; 9 deltagare.

Lökodling på Daga Lantbruk onsdag 17 maj. Familjen Andersson berättar hur det är möjligt att odla lök av bästa kvalitet utan bekämpningsmedel. 12 deltagare.

Höstålen/vårdkasarna 26 augusti, samarrangemang med Ölands vattenråd, tändes på ett tiotal platser (hamnar) på Öland, för att ta farväl av sommaren och markera den gemensamma Östersjön och vårt ansvar för dess vatten. På flera ställen fanns någon från Vattenrådet eller ÖN att säga något till publiken vid detta arrangemang. Totalt på de ställena lyssnade ca 300 deltagare.

Miljövänliga veckan i september; lämnat information om detta till biblioteket i Färjestaden, som de satte upp.

Julmessa Skäftekärr 3-4 november. Besökare visades hur fågelholkar kan byggas. Besökare fick själva bygga, eller ta med byggsatsen hem, dessa med för-sågade delar som tagits fram av Ewa och Anders Paulsson vid Böda Allservice. Kretsen är särskilt tacksam för den värdefulla sponsringen. Bordet bemannades av Gunnar Kvarnbäck och Börje Ekstam. Ett 30-tal holkar köptes, därmed nåddes ca 100 människor.

Om alla gör lite – räcker det? 14 november. ”Tekniknörden” Fredrik Ahlgren med stort miljöintresse berättar om förnybar energi, transporter och kosthållning med mera, vilket tyvärr bara lockade 12 deltagare.

Den giftfria lökodlingen i Spjutterum föreslogs som mottagare till Länsförbundets naturvårdspris, men så blev det inte.

Yttranden

Möllstorp 1:22, Marstrandshorvan

På detaljplan för del av Möllstorp 1:22, Marstrandshorvan (Färjestaden) har vi, dvs Jan Herrmann, gett ett omfattande yttrande till Mörbylånga kommun. Vi diskuterade detta vid styrelsemöte 15 augusti, och yttrandet inriktade sig på 1) de höga planerade byggnaderna nära stranden som skulle kraftigt förändra en relativt obruten skogslinje från sundet; 2) det slitage som den tänkta byggnationen ger på strandskyddsområdet; 3) att gallra mycket varsamt i detsamma, liksom även skogsområdet; 4) att inte leda dagvatten till det som kallas dike, men som leder till en fint meandrande bäck; 5) att sänka förhoppningarna att kunna reducera metaller i föreslagna dammar, och om dessa verkligen av bra miljöer för fisk och groddjur; 6) fragmenteringen av skogen norr om som skulle ske vid planerat bygge av en ny väg direkt till Saxnås; och 7) bristen på uppföljningsplaner. Hur det sedan gick vi inget om.....

Höghastighetstågen

Delaktighet, via Länsförbundet, i en skrivelse från flertalet länsförbund, och ett antal kretsar, för att förmå Riks att i sitt yttrande till Trafikverket bland annat förorda snabbtåg (max 250 km/t) istället för 320 km/t. Argumenten är ökade resursanvändning, betydligt ökade koldioxidutsläpp (främst under byggnationen), ökad naturförstörelse och minskade anslag till alla övriga spårsträckningar, t ex Stångådalsbanan och Kust-till-kustbanan.

— — — — —

Styrelsen vill tacka alla som deltagit i vår strävan för en hållbar utveckling och en rik naturmiljö.

Öland i mars 2018

Åsa Bodenmalm

Börje Ekstam

Jan Herrmann

Pav Johnsson

Gunnar Kvarnbäck

Anders Leander

Naja Magnusson

Stina Nilsson

Jon Tinnert